

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ
أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَ لَا
تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (60) وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى
لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ
لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَ
عَدَسِهَا وَبَصِلَهَا قَالَ أَوْتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ وَ
ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ
مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ
يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا
يَعْتَدُونَ (61)

~~~~~

And remember Moses prayed for water for his people; We said: "Strike the rock with thy staff." Then gushed forth therefrom twelve springs. Each group knew its own place for water. So eat and drink of the sustenance provided by Allah, and do no evil nor mischief on the (face of the) earth. And remember ye said: "O Moses! We cannot endure one kind of food (always); so beseech thy Lord for us to produce for us of what the earth groweth,— its pot-herbs, and cucumbers, its garlic, lentils, and onions." He said: "Will ye exchange the better for the worse? Go ye down to any town, and ye shall find what ye want!" They were covered with humiliation and misery: they drew on themselves the wrath of Allah. This because they went on rejecting the signs of Allah and slaying His messengers without just cause. This because they rebelled and went on transgressing.

یاد کرو، جب موسیٰ نے اپنی قوم کیلئے پانی کی دعا کی تو ہم نے کہا کہ فلاں چٹان پر اپنا عصا مارو۔ چنانچہ اس سے بارہ چشمے پھوٹ نکلے اور ہر قبیلے نے جان لیا کہ کون سی جگہ اس کے پانی لینے کی ہے۔ (اس وقت یہ ہدایت کر دی گئی تھی کہ اللہ کا دیا ہوا رزق کھاؤ پیو، اور زمین میں فساد نہ پھیلاتے پھرو۔ یاد کرو، جب تم نے کہا تھا کہ: اے موسیٰ، ہم ایک ہی طرح کے کھانے پر صبر کر سکتے۔ اپنے رب سے دعا کرو کہ ہمارے لئے زمین کے پیداوار، ساگ، ترکاری، گیہوں، لہسن، پیاز، دال وغیرہ پیدا کرے۔ تو موسیٰ نے کہا: "کیا ایک بہتر

~~~~~

چیز کے بجائے تم ادنیٰ درجے کی چیزیں لینا چاہتے ہو؟ اچھا، کسی شہری آبادی
 میں جارہو۔ جو کچھ مانگتے ہو وہاں مل جائے گا۔“ آخر کار نوبت یہاں تک
 پہنچی کہ ذلت و خواریا ور پستی و بد حالی ان پر مسلط ہو گئی اور وہ اللہ کے غضب
 میں گھیر گئے۔ یہ نتیجہ تھا اس کا کہ وہ اللہ کی آیات سے کفر کرنے لگے اور
 پیغمبروں کو نہ حق قتل کرنے لگے۔ یہ نتیجہ تھا ان کی نافرمانیوں کا اور اس بات
 کا کہ وہ حدود شرع سے نکل نکل جاتے تھے۔

याद करो, जब मूसा ने अपनी कौम के लिए पानी की दुआ की तो
 हमने कहा कि फला चट्टान पर अपना असा मारो | चुनांचे उससे बारह
 चश्मे फुट निकले और हर कबीले ने जान लिया कि कौन-सी जगह
 उसके पानी लेने की है | (उस वक़्त यह हिदायत कर दी गई थी कि)
 अल्लाह का दिया हुआ रिज्क खाओ-पियो, और ज़मीन में फ़साद न
 फैलाते फ़िरो | याद करो, जब तुमने कहा था कि “ऐ मूसा, हम एक ही
 तरह के खाने पर सब्र नहीं कर सकते | अपने रब से दुआ करो कि
 हमारे लिए ज़मीन की पैदावार, साग, तरकारी, गेहूँ, लहसुन, प्याज़, दाल
 वगैरह पैदा करे |” तो मूसा ने कहा, “क्या एक बेहतर चीज़ के बजाय
 तुम अदना दर्जे की चीज़ें लेना चाहते हो? अच्छा, किसी शहरी आबादी
 में जा रहे | जो कुछ तुम माँगते हो, वहाँ मिल जाएगा |” आखिरकार
 नौबत यहाँ तक पहुँची कि ज़िल्लत व खारी और पस्ती व बदहाली

उनपर मुसल्लत हो गई और वे अल्लाह के ग़ज़ब में घिर गए | यह नतीजा था इसका कि वे अल्लाह की आयात से कुफ़्र करने लगे और पैगम्बरों को नाहक क़त्ल करने लगे | यह नतीजा था उनकी नाफ़रमानियों का और इस बात का कि वे हुदूदे-शरीअत से निकल-निकल जाते थे |